

زبان توصیف سخت افزار

Hardware Description Language

زبان‌ها

VHDL □

- یادگیری حداقل یک زبان به طور کامل
- یادگیری ناقص و سعی و خطا ← سخت شدن توصیف و اشکال زدایی
- اصول یکسان - ساختارهای نحوی متفاوت
- VHDL (اوایل دهه 1980)
- مبتنی بر زبان ADA

VHDL

• کاربردها:

□ مستندسازی:

- به جای توصیف زبان طبیعی:

- نادقیق (برداشتهای مختلف)

- غیر قابل پردازش

VHDL

• کاربردها:

□ مدل سازی:

- مراحل اولیه طراحی:

- عملکرد و رفتار کلی مشخص است
- توصیف الگوریتم با دستورهای رفتاری
- کمک به فهم صورت مسأله
- جلوگیری از سرایت اشکالات به سطوح پایین طراحی

VHDL

• کاربردها:

□ مدل سازی:

- مثال: کنترل کننده آسانسور

```
...  
  
while (true)  
  begin  
  
    ...  
  
    if (REQUEST = true) then  
      if (REQUEST_FLOOR > CURRENT_FLOOR) then  
        MOVE_UP (CURRENT_FLOOR, ...);  
      else  
        MOVE_DOWN (CURRENT_FLOOR, ...);  
      end if;  
    end if;  
  
    ...  
  
  end;  
  
...
```

VHDL

• کاربردها:

□ سنتز

- تولید خودکار مدار از توصیف
- زیرمجموعه قابل سنتز
 - لزوم آشنایی با این زیرمجموعه
 - تفاوت ابزارها ← portable code
 - کد غیر قابل سنتز برای دیگری
 - مدار متفاوت
 - کلیات یکسان
- این درس:
 - موارد کلی مشترک
 - نحوه کدنویسی مناسب

VHDL

• کاربردها:

□ درستی سنجی

- محیط درستی سنجی: testbench

- عناصر اصلی:

- طرح مورد آزمون
- تولید و اعمال بردارهای ورودی
- مشاهده و تحلیل خروجی‌ها

VHDL

• کاربردها:

□ درستی سنجی

– تولید بردارهای ورودی:

1. تصادفی
2. انتخاب هوشمندانه
3. الگوریتم‌های تولید خودکار بردارهای آزمون (ATPG)

– نیاز به توصیف با کد VHDL

- برنامه‌نویسی روالی
- خواندن از فایل

VHDL

مثال:

- سخت افزار محاسبه $(x^2 + y^2)^{1/2}$

- مقایسه با نتیجه رفتاری

```
...  
1      L1 : L_MODULE (X,Y,L) ;  
      :  
11     LL : process (...)  
12     begin  
13     for X in 0 to 63 loop  
14         for Y in 0 to 63 loop  
15             begin  
16                 L_BEHAVE := (X**2 + Y**2)**0.5;  
17                 if (L != L_BEHAVE)  
18                     ERROR_SIG <= '1';  
19                 end if;  
20             end for;  
21     end for;  
22     end process LL;  
...
```

سطوح تجرید (Levels of Abstraction)

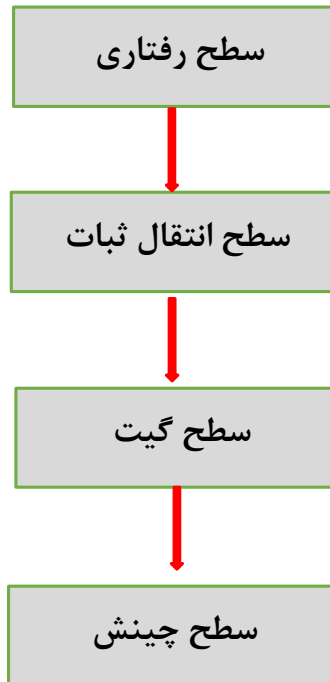
• رفتاری:

- توصیف عملکرد مطلوب
(الگوریتمی)

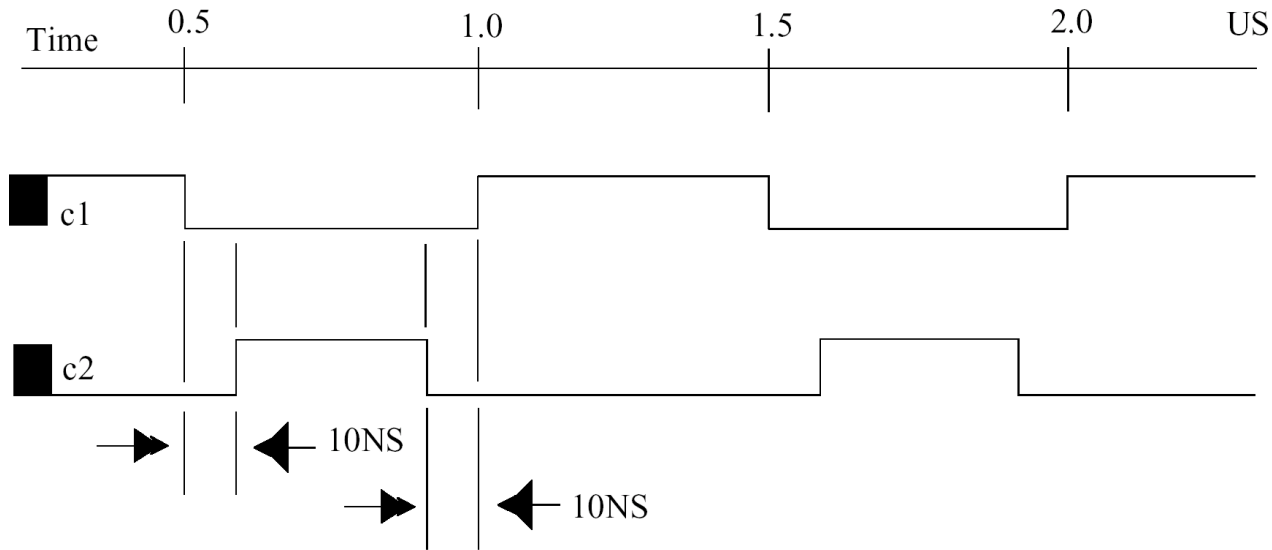
- بدون پرداختن به مدار

- همه امکانات VHDL

- قابل نمایش با روندنما (flow
chart)

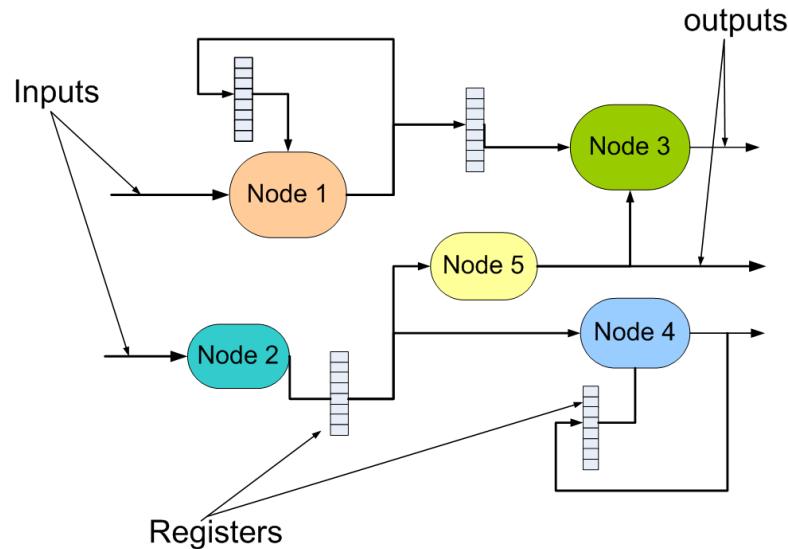
سطوح تجرید


```
...  
phase2: PROCESS  
BEGIN  
  WAIT UNTIL c1 = '0';  
  WAIT FOR 10 NS;  
  c2 <= '1';  
  WAIT FOR 480 NS;  
  c2 <= '0';  
END PROCESS phase2;  
...
```

سطوح تجرید

• انتقال ثبات (Register-Transfer Level) RTL :

مسیر داده □

- ثبات‌ها
- مدارهای ترکیبی
- منابع ارتباط دهنده بین آنها
- گذرگاه
- مالتی‌پلکسر
- سیم
- ...

کنترل‌کننده (مسیر کنترل) □

- ماشین حالت متناهی FSM

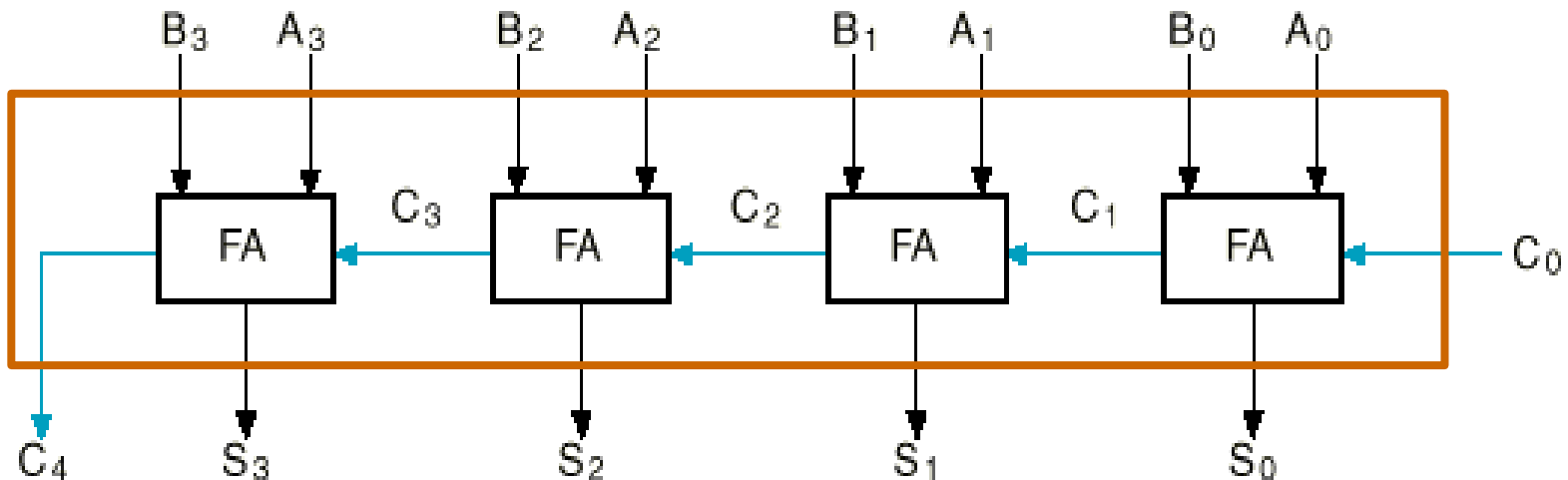
سطوح تجرید

• انتقال ثبات:

```
:  
process (CLK)  
begin  
  if (rising_edge(CLK)) then  
    DOUT <= not(DOUT);  
  end if;  
  if (falling_edge(CLK)) then  
    if (DIN == '0') then  
      DOUT <= not(DOUT);  
    end if;  
  end if;  
end if;  
end process;  
:
```

سطوح تجرید

• ساختاری (structural):

begin

```
FA1:FULL_ADDER port map (C0, A0, B0, S0, C1);
```

```
FA2:FULL_ADDER port map (C1, A1, B1, S1, C2);
```

```
FA3:FULL_ADDER port map (C2, A2, B2, S2, C3);
```

```
FA4:FULL_ADDER port map (C3, A3, B3, S3, C4);
```

end;

FULL_ADDER - خود ممکن است از گیت‌ها تشکیل شده باشد.

توصیف سخت افزار با VHDL

• جزئیات:

Language Reference Manual □

– به عنوان مرجع اصلی

1076 LRM Ieee Standard Vhdl Language –
Reference Manual.pdf

• زیرمجموعه قابل سنتز: استاندارد 1076.6

• VHDL-AMS 1076.1

• فقط شبیه سازی

• نحوه شبیه سازی: معادلات دیفرانسیل

VHDL Structural Elements

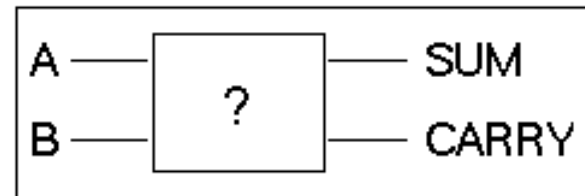
- **Entity:** **Interface**
- **Architecture:** **Implementation, behavior**
- **Configuration:** **Structure, hierarchy**
- **Process:** **Sequential Execution**
- **Package:** **Components (Modular design), Utilities (data types, constants, subprograms)**
- **Library:** **Group of compiled units, object code**

Entity

```
entity HALFADDER is
  port(
    A, B:          in  bit;
    SUM, CARRY: out bit);
end entity HALFADDER;
```

```
entity ADDER is      in  bit_vector (3 downto 0);
  port(              out bit_vector (3 downto 0);
    A, B:          in  integer range 15 to 0;
    SUM:          out integer range 15 to 0;
    CARRY:        out bit );
end ADDER;
```

- **Interface description**
- **No behavior/implementation definition**

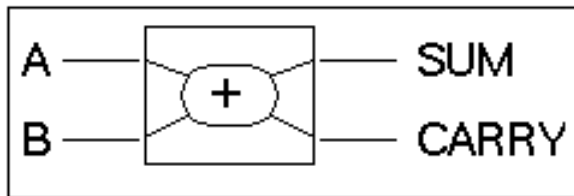
- **Linking via port signals**
 - data types
 - signal width
 - signal direction

Architecture

```
entity HALFADDER is
  port(
    A, B:          in  bit;
    SUM, CARRY: out bit);
end HALFADDER;
```

```
architecture RTL of HALFADDER is
begin
  SUM    <= A xor B;
  CARRY <= A and B;
end architecture RTL;
```

- **Implementation of the design**
- **Always connected with a specific entity**
 - one entity can have several architectures
 - entity ports are available as signals within the architecture
- **Contains concurrent statements**

Architecture Structure

```
architecture RTL of STRUCTURE is  
  subtype DIGIT is integer range 0 to 9;  
  constant BASE: integer := 10;  
  signal DIGIT_A, DIGIT_B: DIGIT;  
  signal CARRY:          DIGIT;  
begin  
  DIGIT_A <= 3;  
  SUM <= DIGIT_A + DIGIT_B;  
  DIGIT_B <= 7;  
  CARRY <= 0 when SUM < BASE else  
    1;  
end EXAMPLE ;
```

- **Port is a kind of signal.**

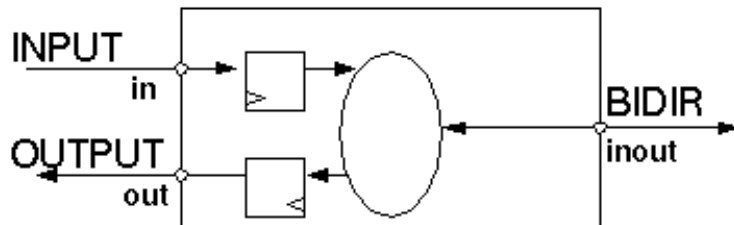
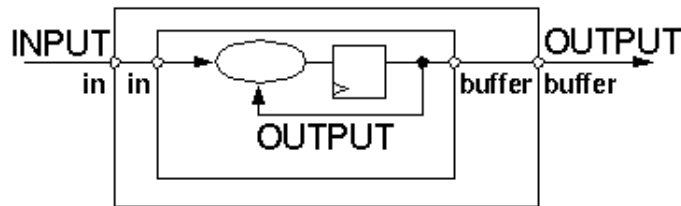
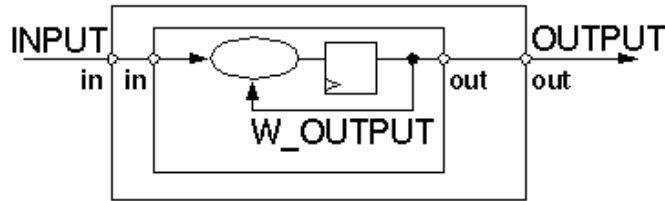
- **Declarative part:**

- data types
- constants
- intermediate signals
- component declarations
- ...

- **Statement part (after 'begin'):**

- signal assignments
- processes
- component instantiations
- concurrent statements:
order not important
→ Simulator recalculates
sum any time an operand
changes

Entity Port Modes

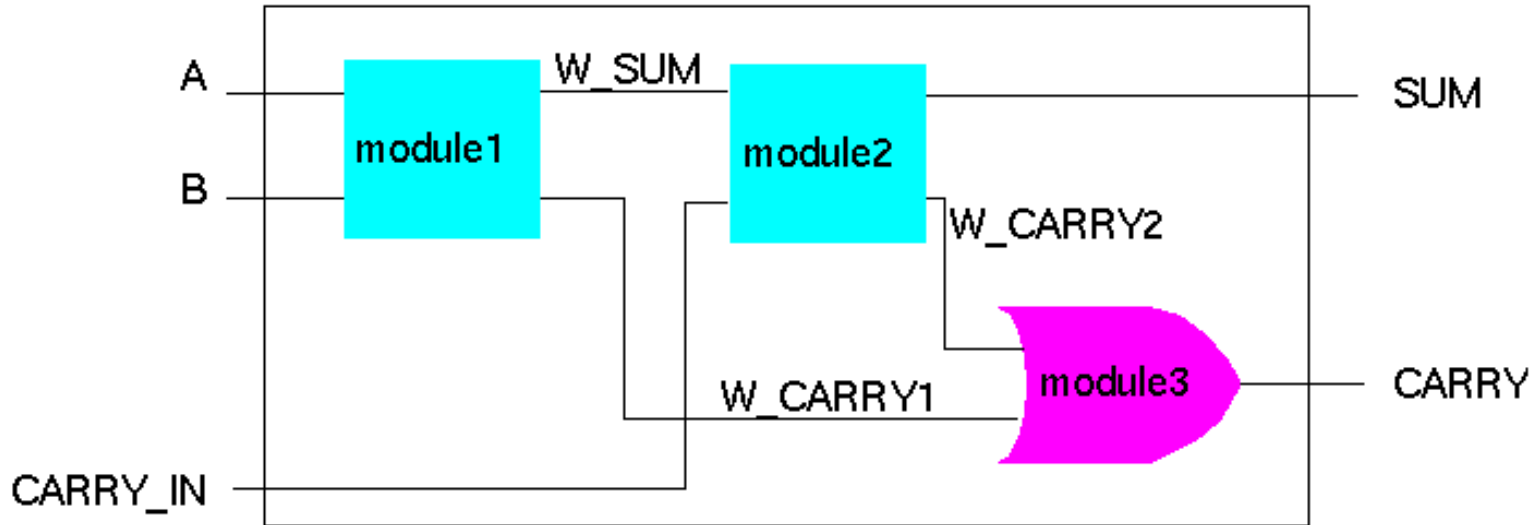

- **in:**
 - signal values are read-only
- **out:**
 - signal values are write-only
 - multiple drivers
- **buffer:**
 - similar to out
 - signal values may be read, as well
 - only 1 driver
- **inout:**
 - bidirectional port
- **Output port modes have to match.**

Use of VHDL Objects

<i>Using Objects In VHDL</i>		B O D Y					
		Concurrent			Sequential		
		Declare	Assign to	Use	Declare	Assign to	Use
O B J E C T	Signal	YES	YES	YES	NO	YES	YES
	Variable	NO	NO	YES	YES	YES	YES
	Constant	YES	--	YES	YES	--	YES
	File	YES	--	YES	YES	--	YES

Structural Model

Full adder: 2 halfadders + 1 OR-gate

□ توصیف ساختاری **functionality** را صریحاً توصیف نمی کند
بلکه فقط لیستی از اجزا و نحوه اتصال آنهاست.

Component Declaration

```
entity FULLADDER is
  port (A,B, CARRY_IN: in  bit;
        SUM, CARRY:  out bit);
end FULLADDER;
```

architecture STRUCT of FULLADDER is

```
component HALFADDER
  port (A, B :      in  bit;
        SUM, CARRY : out bit);
end component;
```

```
component ORGATE
  port (A, B : in  bit;
        RES : out bit);
end component;
```

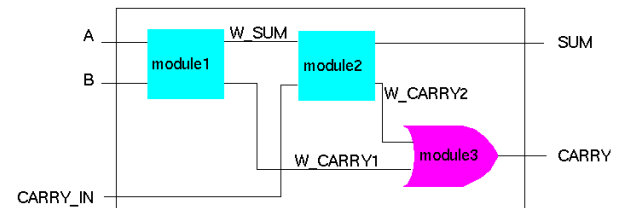
```
begin
  signal W_SUM, W_CARRY1, W_CARRY2 : bit;
```

```
...
```

```
entity HALFADDER is
  port(
    A, B:      in  bit;
    SUM, CARRY: out bit);
end entity HALFADDER;
```

```
entity ORGATE is
  port(
    A, B:      in  bit;
    RES: out bit);
end entity ORGATE;
```

- **In declarative part of architecture**
- **Can use any name for the components**
 - **but better to use the same as entity name**

Full adder: 2 halfadders + 1 OR-gate

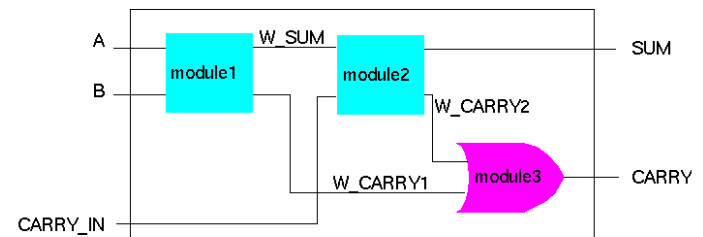
Component Instantiation

```
architecture STRUCT of FULLADDER is
  component HALFADDER
    port (A, B : in bit;
          SUM, CARRY : out bit);
  end component;
  component ORGATE
    port (A, B : in bit;
          RES : out bit);
  end component;
  signal W_SUM, W_CARRY1, W_CARRY2: bit;
begin
  MODULE1: HALFADDER
    port map( A, B, W_SUM, W_CARRY1 );

  MODULE2: HALFADDER
    port map ( W_SUM, CARRY_IN,
               SUM, W_CARRY2 );

  MODULE3: ORGATE
    port map ( W_CARRY2, W_CARRY1, CARRY );
end STRUCT;
```

- May need many of each
- **Instantiation in statement part of architecture (after 'begin')**
- **Wires signals together:**
 - default: positional association

Full adder: 2 halfadders + 1 OR-gate

Named Signal Association

```
entity FULLADDER is
  port (A,B, CARRY_IN: in  bit;
        SUM, CARRY:  out bit);
end FULLADDER;

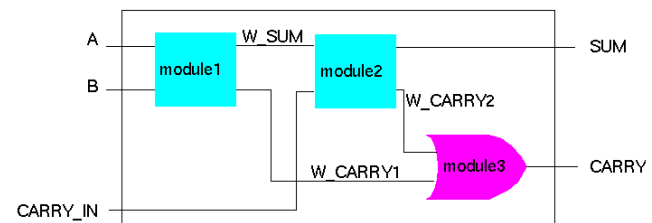
architecture STRUCT of FULLADDER is

  component HALFADDER
    port (A, B :          in bit;
          SUM, CARRY : out bit);
  end component;

  ...
  signal W_SUM, W_CARRY1, W_CARRY2 : bit;
begin
  MODULE1: HALFADDER
    port map ( A      => A,
              SUM    => W_SUM,
              B      => B,
              CARRY  => W_CARRY1 );

  ...
end STRUCT;
```

- **Named association:**
 - left side: "formals"
(port names from component declaration)
 - right side: "actuals"
(architecture signals)
- **Independent of order in component declaration**

Full adder: 2 halfadders + 1 OR-gate

Configuration

```
architecture ...
begin
  component HALFADDER
    port(A, B:          in bit;
         SUM, CARRY: out bit);
  end HALFADDER;

  signal W_SUM, W_CARRY1, W_CARRY2: bit;
  for MODULE1: HALFADDER use entity work.HALFADDER (RTL);
  for MODULE2: HALFADDER use entity work.HALFADDER (RTL);

  MODULE1 : HALFADDER
    port map(A, B, W_SUM, W_CARRY1);

  MODULE2: HALFADDER
    port map ( W_SUM, CARRY_IN,
              SUM, W_CARRY2 );
```

Library (work)

```
entity HALFADDER is
  port(
    A, B:          in bit;
    SUM, CARRY: out bit);
end entity HALFADDER;
```

```
architecture RTL of HALFADDER is
begin
  ...
end architecture RTL;
```

```
entity ORGATE is
  port(
    A, B:          in bit;
    RES: out bit);
end entity ORGATE;
```

```
architecture RTL of ORGATE is
begin
  ...
end architecture RTL;
```

Entities may be instantiated directly without preceding component declaration
(Not recommended)

Configuration

- **Selects entity/architecture pairs for instantiated components**
- **Generates the hierarchy**
- **Default binding rules:**
 - selects entity with the same name as component
 - last compiled architecture is used

Simple Configuration Specification

```
entity FULLADDER is
  port(A, B, CARRY_IN: in bit;
        SUM, CARRY: out bit);
end FULLADDER;
```

```
architecture STRUCT of FULLADDER is
```

```
  component HA
```

```
    port(A, B: in bit;
          SUM, CARRY: out bit);
```

```
  end component;
```

```
  for MODULE1:HA
```

```
    use entity work.HALFADDER (RTL);
```

```
  for MODULE2:HA
```

```
    use entity work.HALFADDER (GATE);
```

```
  signal W_SUM, W_CARRY1, W_CARRY2: bit;
```

```
  begin
```

```
    MODULE1:HA port map (... , ...);
```

```
    MODULE2:HA port map(... , ...);
  end STRUCT;
```

Library (work)

```
entity HALFADDER is
  port(A,B: in bit;
        S, CY: out bit);
end A;
```

```
architecture RTL of
  HALFADDER is
  ...
end RTL;
```

```
architecture GATE of
  HALFADDER is
  ...
end GATE;
```

Configuration Example

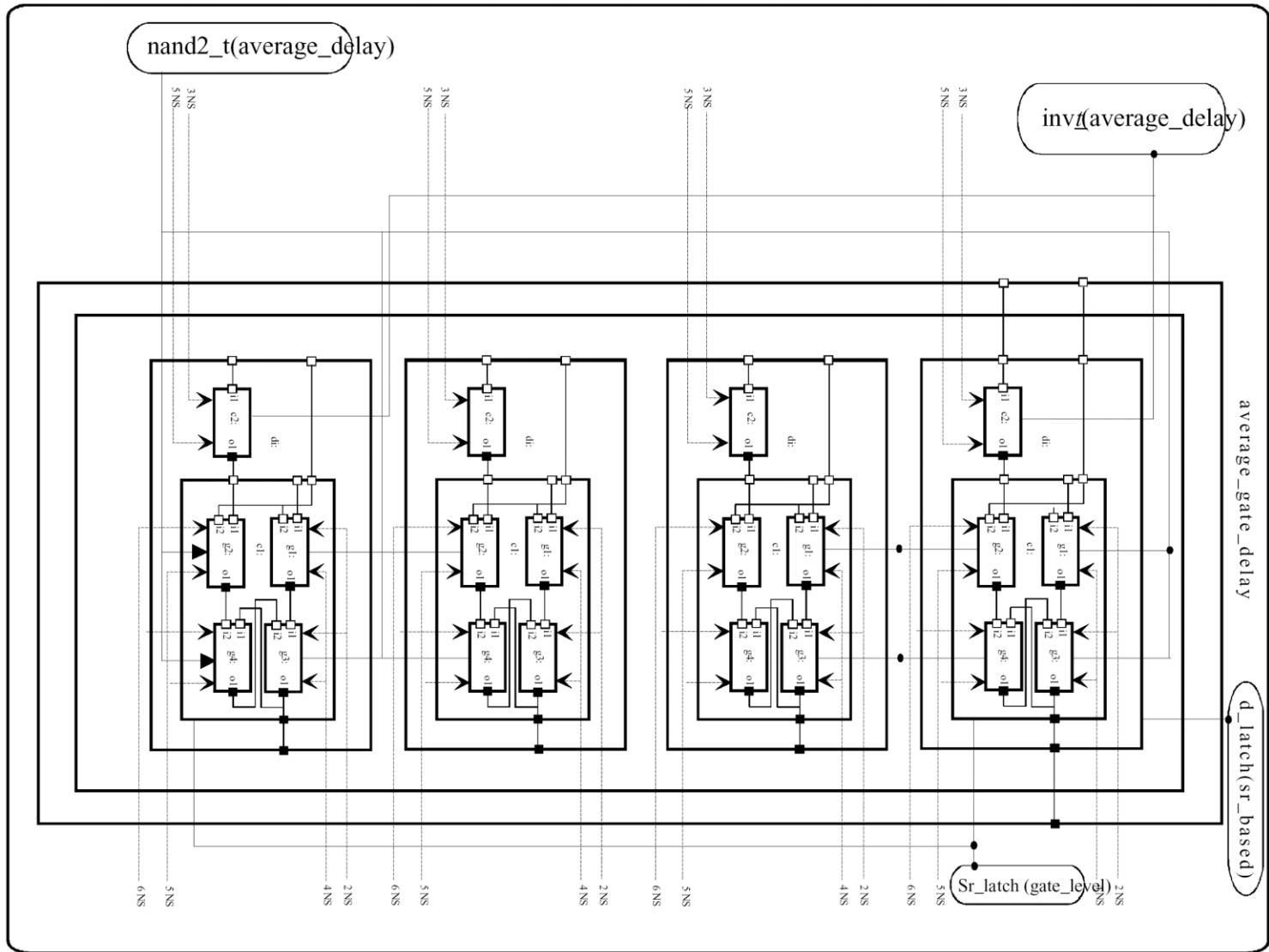
```
configuration CONFNAME of ENTITYNAME is
  for ARCHNAME
    for INSTANCENAME use entity LIBNAME.ENTNAME(ARNAME);
```

```
configuration CFG_FULLADDER of FULLADDER is
  for STRUCT
    for MODULE2:HA
      use entity work.HALFADDER(GATE);
    end for;

    for others:HA use entity work.HALFADDER(RTL);
  end for;
end for;
end CFG_FULLADDER;
```

- **Entity/architecture pairs may be selected by use of**
 - instance names
 - 'all': all instances of the specified component
 - 'others': all instances not explicitly mentioned
- **Possible to reference an existing configuration of a submodule**

```
for all:FA use configuration work.CFG_FULLADDER;
```


CONFIGURATION average_gate_delay OF d_register IS
FOR latch based

FOR dr

FOR di : dl

USE ENTITY WORK.d_latch(sr_based);

FOR sr_based

FOR c1 : sr

USE ENTITY WORK.sr_latch(gate_level);

FOR gate_level

FOR g2, g4 : n2

USE ENTITY WORK.nand2_t(average_delay)

END FOR;

FOR g1, g3 : n2

USE ENTITY WORK.nand2_t(less_delay)

END FOR;

END FOR;

END FOR;

FOR c2 : n1

USE ENTITY WORK.inv_t(average_delay)

END FOR;

END FOR;

END FOR;

END FOR;

END FOR;

END average_gate_delay;

Configuration

- سنتز:

- ☐ ابزارهای امروزی پشتیبانی می کنند

- ☐ بعضی از ابزارهای سنتز جملات configuration را در نظر نمی گیرند و ممکن است قوانین پیش فرض را اعمال کنند.

– در این ابزارها در declarationها:

- نام componentها عین نام entity باشد
- نام، مود و نوع portها عین پورت entity باشد